

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 95

číslo: 17

26. dubna 2015

Cena: 8 Kč

Náboženská obec naší církve v Hodoníně v těsné spolupráci s brněnskou diecézí a náboženskými obcemi v Brně, Slavkově, Praze, Votici, Blansku, Experimentální třídou ZUŠ v Kojetíně a bratry a sestrami hudebníky nejrůznějších vyznání, vás co nejsrdčeji zvou na slavnostní bohoslužbu, na které ve světové premiéře zazní orchestrální doprovod 1. liturgie Karla Farského. Bohoslužba proběhne 3. května v 17 hodin ve Chrámu Spasitele, Karáskovo nám., Brno-Židenice. Slouží biskup brněnský Juraj Jordán Dovala. Účinkuje ekumenický komorní orchestr. Zpívají spojené pěvecké sbory „Husí kůže“ z Brna, „Getsemany“ z Hodonína a posily z dalších obcí CČSH a ze ZUŠ Kojetín. Řídí Petr Vaculovič. Před bohoslužbou zazní také drobné varhanní skladby teprve čtrnáctiletého hodonínského skladatele Mariána Obrtlíka.

Příběh krize autorit

Širokému ekumenickému i mezinárodnímu přesahu se těšila konference, kterou k 600. výročí Husovy mučednické smrti zorganizovala Českobratrská církev evangelická spolu s dalšími partnery ve dnech 9. - 12. dubna.

Na jejím začátku zazněl přehled dosavadního historického a teologického bádání na poli reformačního z úst Petera Morého z Evangelické teologické fakulty a obecný vhled do náboženské situace v naší zemi, jenž specifikoval současnou společnost jako „post-křesťanskou“: nikoliv ateistickou, taky však ne „nábožensky uvědomělou“, ale spíše takovou, již jsou náboženské otázky lhostejné.

Modlitbou zakončila první den konference Hana Tonzarová z naší církve. Konkrétněji zacílen na osobnost Jana Husa byl program na půdě senátu, kde přednesli pozdravy místopředsedkyně senátu PČR Miluše Horská, synodní senior ČCE Joel Ruml a coby prorektor Karlovy univerzity také Jan Blahoslav Lášek, jenž ujistil přítomné, že univerzita i rektor věnují výročí – i vzhledem k působení Mistra Jana na akademické půdě – náležitou pozornost a seznámil s veškerými chystanými akcemi UK.

Významné místo mezi současnými mladými husitology a medievalisty zaujímá evangelický teolog Dušan Coufal. Připomněl klíčové životní momenty velkého kazatele v jejich historickém a společenském dobovém kontextu a vyzdvihl v Husovi osobnost, která se svou myšlenkou obnovy církve odvážně vstoupila do veřejného politického prostoru. Osobnost, jejíž příběh je příběhem krize autorit, hledání autorit nových. Hus

osobně je viděl v Písmu a v Kristu. Jaký byl doopravdy Mistr Jan? Máme-li se zamyslet nad hodnotami, které prosazoval a které odkázal i nám, je třeba k němu proniknout pomocí nejrůznějších interpretací, říká prof. Nechutová z brněnské Masarykovy univerzity. Ve svém příspěvku se přitom pokusila načrtnout několik základních postojů, které lidé k Husovi zaujímají, včetně • konceptu protikatolického a nacionalistického, • dále tradičně katolického (dnes již zastávaný v malé míře, totiž že Hus se mýlil a byl zatvrzelým heretikem) • či konceptu, jenž obviňuje z nesmyslného náboženského rigorismu, v důsledku něhož došlo k zběsilému válečnému běsnění a kulturnímu úpadku.

• Názor, jenž je důsledkem poctivé práce ekumenických komisí a historiků, pak říká: Hus byl věrným synem své církve, o jejíž nápravu mu šlo, a drsné a nevybíravé útoky byly vedeny snahou „vytáhnout“ bratry a sestry, preláty i laiky, z hříchu. Zdaleka přitom nebyl jediným reformátorem doby a již dlouho před ním existovaly proudy, které definovaly některé věci podobným způsobem (Augustin – predestinace). Až skutečnost přiznání se k Viklefovi se stala kamenem úrazu. • Někteří mají také za to, že se Hus mýlil v odhadu situace, předpokládaje, že dostane možnost hájit své názory před nestrannými soudci, a byl nepřiměřeně tvrdohlavý ve svém „neodvolám“.

Jaký byl M. J. Hus, naznačují i tři spisy, které pro něj měly takový význam, že si je připravil pro koncil v naději, že s nimi vystoupí na svou obhajobu: „Kázání o pokoji“ (jenž byl pro Husa tak jako pro nás obrov-

skou hodnotou, nicméně ne absolutní; zlořády není možné trpět, pokoj je třeba obnovit konkrétními čnostmi, jako je trpělivost, pokora, účinné kázání evangelia), „O postačitelosti zákona Kristova“ (je posledním soudcem) a „Objasnění vlastní víry“. Také kardinál Dominik Duka podtrhl nutnost oddělit historickou postavu Husovu od nánosů tzv. druhého života. Tedy, nazírat na Jana Husa optikou jeho doby, s přihlédnutím např. k praxi tehdejšího kazatelství a reformního hnutí za Lucemburků, které pro uskutečnění modelu „Božího království“ nacházelo různá řešení včetně eschatologického, mysticko-spirituálního přístupu či nastolení pomoci politické struktury. Hus viděl cestu k Bohu v očistění od hříchů a i on upřednostňoval v jistém směru „vzor císařopapismu“, kdy má světská moc zjednat pořádek...

D. Duka nastínil také ekumenický rozměr odkazu Mistra Jana, jehož spor s tragickým koncem zůstává velkou výzvou...

V odpolední sekci se v senátu hovořilo o reflexi husitství v různých tradicích a zemích; zajímavé bylo svědectví až z Jižní Koreje, vypovídající o nebývalé četných příkladech mučednictví pro víru v relativně krátké historii křesťanství v této zemi.

O tom, že v USA souzněly odkaz Husův s voláním po pravdě, svobodě projevu a svědomí, není pochyb a potvrdil to i M. Parker, farář Presbyterytské církve, ve svém projevu. Pozoruhodné svědectví z prostředí Skotské církve podala její farářka a profesorka na univerzitě v Edinburgu; její příběh o výjimečném rukopise s názvem „Bohemian protest“,

Krásný objev

Před nedávnem jsem měl jednání v Kroměříži. Vracel jsem se s příjemným pocitem a zastavil jsem se na náměstí, které mě vždy fascinuje svojí velikostí, ale i architekturou: funkcionalistický Baťův dům, barokní i renesanční stavby... a co teprve nádhera arcibiskupského zámku? Procházel jsem se a narazil jsem na prodejnu s použitým zbožím - zastavárnu. Zabloudil jsem i tam. Pociť z prodejny se těžko popisuje. Staré, nehezské věci, mezitím nábytek „altdeutsch“ a všelijaké cetky. Pohled mi padl na akvarel, který byl zastrčený za starou almarou a podepsaný A. Slavíkem, rok 1942 (1000 Kč). Jedná se o akvarel z upálení Mistra Jana Husa v Kostnici. Hluboka a nádhera daného akvarelu se těžko popisuje. Proto jsem tento obrázek přiložil. Tak mě napadá - nestálo by za to vypsát soutěž, ze které by vzešla evidence různých husovských a husitských námětů, které jsou v majetku farních úřadů, ale i příslušníků církve?

Jan Hradil

kteří se od r. 1657 nachází ve zdejší knihovně, vám brzy zprostředkujeme. Maďarský historik Teofil Kovács pak přiblížil jako jeden z příkladů vlivu reformace v Maďarsku překlad Bible do národního jazyka. Tento husitský překlad Bible byl pořízen z latinské Vulgáty odpovídaje na touhu Maďarů po srozumitelném Božím slově. V Itálii byl Hus přijímán ve dvou fázích: jeho myšlenky šířili potulní kazatelé, kteří působili mezi valdenskými a v západních částech Alp, následně v 19. století získával popularitu v „církvních dějinách“ coby protivník papežův. Švýcarský pohled na reformaci souzní s vnímáním hodnoty každého jednotlivce, jeho aktivním zapojením i pozváním k podílení se na posvátném. To se manifestovalo i v zpřístupnění Bible v národním jazyce...

Třetího dne bylo téma rozšířeno o reflexe vztahu reformace a seklarizace, která byla popsána především jako fenomén specificky evropský, moderní, související s pojmy, ja-

ko je pluralita, mobilita, blahobyt či média, jako „dítě protestantského křesťanství“. Promyšleno bylo rozlišování mezi světskou a duchovní sférou, které přišlo s reformací, i situace a úkol církve ve více či méně sekulárních společnostech evropských zemí. Zajímavé bylo konstataování, že v některých zemích ani politické podmínky, jako byla komunistická diktatura či specifická náboženská situace, nedaly průchod seklarizaci – zásadním momentem byl paradoxně až příchod demokracie (Polsko). Výstižný souhrn situace u nás přinesl řečník z naší církve – patriarcha Tomáš Butta, jehož projev otiskneme v červnovém magazínovém čísle.

Po konferenci, kterou obohatily společné bohoslužby, modlitby, rozhovory, procházka reformační Prahou a výlet do Tábora, budou následovat v rámci Husova roku i následných výročí další konference a zajímavá setkání, o nichž vás, milí čtenáři, budeme průběžně informovat. redakce

Busta MJH

Busta Mistra Jana Husa, kterou vidíte na fotce, je odlitá uměleckým slévačem z Velké Bíteše.

Takových bust je mnoho, ale význam této busty spočívá v tom, že bude umístěna do fasády historického domu na Jozefské ulici č. 8 v Bratislavě. Bude se jmenovat Husův dům a bude to druhý pomník Mistru Janu Husovi na celém Slovensku. První pomník je v Brezové pod Bradlom, druhý pomník bude ve fasádě diecézního domu.

S bronzovým textem, kdo Mistr Jan byl. Možná, že vás to překvapuje, ale

světový reformátor Mistr Jan není v tak velkém povědomí, obzvláště u mladé dorůstající generace.

Ti, kteří půjdou kolem, si položí otázku: Kdo to byl? Dostanou pak odpověď díky bronzové desce, která je možná jednou přivede ke studiu jeho života. V Husově domě se bude hlásat Slovo Boží, které on s takovou úctou ctil a žil.

Když se na Slovensku řekne Hus nebo husitství, vybaví se lidem spíše Jan Jiskra z Brandýsa a jeho spanilá jízda. Je někdy až sentimentální vidět na Slovensku kostely, o kterých se praví, že byly založeny husity.

Jan Hradil, biskup slovenský

Uchvácen Kristem

Superman, Batman, Spiderman – to jsou jen některé ze zástupů pohádkových postav, které se líbí současným dětem. Fascinují je jejich nadpřirozené schopnosti a jejich houževnatá touha neúnavně bojovat proti zlu. Každý muž, který čte tyto řádky, mi dá při vzpomínce na své dětství jistě za pravdu, že se v podobných superhrdinech také kdysi viděl. Jak však člověk roste, stárne a snad někdy dokonce i moudří, svět se mu začíná před očima relativizovat a na ideály dětství zapomíná. Přichází volba ne mezi dobrem a zlem, ale mezi „menším zlem“ a „větším zlem“. Barevné spektrum vnímání reality se z „černobílé“ mění na „mnohobarevné“ a „mnohovrstevnaté“.

Život je složitý a je stále v pohybu – dynamický. Člověk pak hledá uprostřed všech těch neustálých změn a nejistot něco stálého, pevného a neměnného. Jenže kde hledat? Odpovím svědectvím, které mi bylo dáno prožít v letošním velikonočním období. Mé děti, 6 a 4 let, se jako i jiné děti vzhlížejí v různých superhrdinech, které nabízí dnešní filmová a seriálová tvorba. Jenže na Velký pátek se něco stalo. Četl jsem jim z dětské Bible pašijový příběh a ony ho poprvé ve svém životě vnímaly nějak jinak – opravdově a skutečně. Mé děti v tomto věku už tuší, že postavky jako Superman, Batman a Spiderman prostě neexistují, nejsou reálné. Ale na Velký pátek se jejich srdci dotkl živý Kristus, protože najednou chtěly znovu a znovu probírat detaily z jeho života, smrti, ale i vzkříšení. Celé je to fascinovalo a Kryštůfek dokonce nadšeně konstatoval: „Tati, ten Ježíš je fakt ze všech nejlepší!“ No, není to nádherné vyznání víry? Na nás dospělých pak je, aby chom našim malíčkým nebyli v jejich „uchvácení Kristem“ překážkou, ale vzorem, posilou a inspirací. Aleš Toman

O nádhře jedinečnosti

Pokora, o níž jde, není žádná chtěná nebo naučená ctnost. Není to nic víc než vnitřní bytí, citění a vypořádání. Nenajdeme v ní nic, co by donucovalo, ponižovalo, kontrolovalo nebo přikazovalo. Je upřímná jako dětský pohled a prostá jako dětská řeč. Pokorný člověk žije v každé bytosti a zná povahu a ctnost každé věci. Protože nehledí na druhého jako na „jiného“, ví z vlastního nitra, že každý člověk má svoji – byť třeba zastřenou – hodnotu; ví, že „není člověka, jehož chvíle by někdy nepřišla“. Barvy světa se mu neslávají, každá duše před ním stojí v nádhře jedinečného bytí. „V každém člověku je něco drahocenného, s čím se nikde jinde nesetkáme. Tak máme v každém člověku cítit to, co se skrývá jen v něm a co v žádném z jeho bližních nenajdeme.“ „Bůh nehledí na zlou část naší bytosti,“ prohlásil jeden cadik, „smím to snad dělat já?“ Kdo žije s bytostmi v duchu mystéria pokory, nemůže nikoho zatracovat. „Člověk, jenž vyslovuje soud nad druhým, vyslovuje ho sám nad sebou.“*

* Pozn.: cadik – v překladu spravedlivý; označení vůdců chasidského hnutí

(Úryvek z knihy Martina Bubera „Život chasidů“, Arbor vitae Praha 1994, překlad Alena Bláhová)

Z kazatelského plánu

Třetí neděle po Velikonocích

Jásěj Bohu, celá země. Pějte chválu k slávě jeho jména. Jeho slávu šířte chvalozpěvem. Aleluja. ŽALM 66,1

První čtení: Skutky 4,5-12

Tužby velikonoční (II):

2. Abychom Božimu jménu dobrořečili a jeho milosrdenství přijímali, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom s láskou rozdávali, co jsme od Boha přijali, a Kristovo vzkříšení světu hlásali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, tys dobrým pastýřem, neboť hledáš ztracené ovce a přivádíš je k pastvinám. Dej, ať uposlechneme hlasu tvého Syna a následujeme jej! Osvi' nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Janův 3,16-24

Evangelium: Jan 10,11-18

Verš k obětování: Žalm 100,3

Verš k požehnání: Jan 10,11

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, opatruj svou církev, kterou sis vykoupil krví svého Syna. Provázej nás na našich cestách, ať bezpečně doputujeme do tvého věčného království, kde bude jedno stádo a jeden pastýř! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 19, 60, 65, 79, 188, 189

Události doby válečné

Pokračování vyprávění Miroslava Matouše z čísla 16

Nosíval pro nás rovněž výtisky časopisu „Le petit journal“. - Jakoby nám přinášel ujištění o jistotě spojení našich obou zemí. Nebezpečí války začalo být hrozbou na jaře roku 1938, kdy bylo za jásání davů vojensky obsazeno Rakousko a stalo se součástí Německa. Bylo ovšem i mnoho těch, kteří se obávali nacistické budoucnosti. Mimo jiné tomu nasvědčuje i veršovaný povzdech:

„Lieber den Kaiser von Gottes Gnaden als einen Narren aus Berchtesgaden.“

(Raději císaře z Boží milosti než blázna z Berchtesgadenu.)

Kolovala nepříliš povzbudivá anekdota: „Jednoho dne se zřítíl vůdce Adolf Hitler se skály do moře a byl zachráněn kterýmsi Židem. Vůdce mu dal tisíc marek a řekl mu: „Ty, Žide, jdi pryč a ať už tě nikdy nevidím!“ Po připojení Rakouska k Říši spatřil Hitler ve Vídni při oslavě v jásajícím davu smutně stojícího Žida. Dal si ho zavolat a řekl mu: „Ty, Žide, jdi pryč a ať už tě nikdy

nevidím! Ale ne do Prahy!“ - V novinách byla

otištěna příznačná dvojjazyčná stejně znějící slovní hříčka: „Aj, nesij svár, ale smír! - Eines is' Wahr, alles mir!“ V létě toho roku se konal na pražském Strahovském stadionu všesokolský slet. Po něm následovaly Středoškolské hry, při nichž jsem cvičil také. Dodnes si pamatuji začátek melodie našeho vystoupení. Slet i hry se konaly za všeobecného nadšení a s odhodláním bránit vlast.

V září přijel do Jičina kulturní vysokoškolský soubor z Litvy. Měli jen dvě vystoupení, v Praze a pak v Jičíně. V sále biografu Český ráj předvedli lidové tance a písně. Vedoucím souboru byl Jonas Steikunas. Někteří ovládali francouzštinu. Tu jsme studovali od kvinty. Já, septimán, jsem převzal úkol tlumočnicka. Sprátelil jsem se s Jonaselem. Dali jsme se spolu vyfotografovat v atelieru pana Podlipného na Husově třídě. Naučil jsem se pozdravům „svejk“ (nazdar) a „Lai gyvuaja Lietuva“ (ať žije Litva). Při večírku na rozloučenou jsem už uměl požádat hezkou Janinu Savickaite o tanec slovy: „Graži mergaite, noriu su tavim

pašokti?“ (Krásná dívko, mohu s vámi tančit?)

Po odjezdu národopisného souboru byl ustaven Spolek přátel Litvy. Zvolili mne jednatelem. Následovala oboustranná korespondence. Jonas mi poslal malé kožené pouzdro s ornamenty a napsal „Lietuvos universitetas Kaunas“ a s fotografií, kde se v prostředí lesa opírá, světleoděný, s čepicí na hlavě, o nahnutý kmen. Na rubu je nápis: „Rapelle-Toi ami de Lithuanie Jonas Kaunas, La colline de Vytautas 1938.“

Pan profesor Kříha zavedl jakousi předvojenskou výchovu při hodinách tělocviku, zahajovaných písní „Travička zelená, na ní kvítí, panenka milená, musím jít. / Ozvěnou se chvějí hory, trubač volá pod prapory, / a já tam ještě dnes musím být. / Kdybych měl jít na kraj světa, to nevdám, / čeká na mě celá četa, kamarádi. / Naši věrnost nic nezlomí, nerozdrť. / zůstaneme kamarádi až do smrti.“

Náš češtinář pan profesor Švehla pověsil a rozvinul na tabuli velikou mapu Evropy a zdůraznil, jak nesmírnou rozlohu má mezi našimi spojenci Sovětský svaz.

Pokračování příště

Nad Písmem

POD MOCÍ DOBRÉHO PASTÝŘE

J 10,11-18

Dávám svůj život, abych jej opět přijal. Nikdo mi ho nebere, ale já jej dávám sám od sebe. Mám moc svůj život dát a mám moc jej opět přijmout. (J 10,18)

Ježíš je dobrý Pastýř. (Lze přeložit také „krásný“; řecky: kalos). Tohle příliš dobře známe. Stejně jako celý tento oddíl evangelia o dobrém Pastýři. Tak už to s námi moc „nedělá“. Nežasneme nad tím. Škoda.

Potřebujeme to přijmout znovu srdcem. Potřebujeme, aby Duch svatý „vepsal“ tato slova do našeho nejnižšího já... i do našeho společenství... tak, abychom načerpali novou sílu, důvěru a odvahu, abychom ztratili svou nejistotu a stali se opravdu svobodnými. „Kristus je můj (náš, všech lidí – a tedy celého tvorstva) dobrý Pastýř.“ Žijeme v nebezpečném a nejistém světě. Leccos zlého a nevyzpytatelného se může stát. A přece jsme v bezpečí. Nacházíme se totiž v rukou dobrého Pastýře. Nejsme sami. Nejsme vydáni napospas chladné a nevyzpytatelné skutečnosti. Jsme v nejlepších rukou. „Nádherné mne moci chrání, vím, a čekám s důvěrou, co přijde dál.“ (píseň inspirovaná básní Bonhoefferovou). Kéž můžeme prožít a prožívat vnitřně tuto jistotu a radost! Tak moc to někdy potřebujeme! Nejen my, ale taky lidé kolem nás. Dobrý Pastýř je tu kvůli ovčím. Slouží jim. Dává jim přednost před sebou samým. Zajímá se o ně. Zná je, ale ještě víc: dává se jim poznat. Navazuje s nimi osobní vztah. Ale ani tím to nekončí. Dobrý Pastýř (a zde spočívá centrální poselství dnešního evangelia) dává život za ovce. Když jde do tuhého, nehledí zachránit sebe, ale svěřené ovce. Dává za ně svůj život. Dát život lze různým způsobem: zemřít za vlast,

za víru, za milovaného člověka, za ideály, za pravdu... obětovat se. Tomu všichni rozumíme. Ale v Ježíšových ústech to znamená nesrovnatelně víc. On dává svůj život jedinečným způsobem. Každý musíme nakonec jednou umřít. Ať budeme chtít nebo ne. On dává svůj život svobodně – a z lásky. Není k tomu dotlačen okolnostmi, ale činí tak svobodně jako suverénní Pán. Dokonce právě tak uplatňuje svou jedinečnou moc. Smrt v jeho případě není projevem krajní bezmoci, ale právě naopak projevem nejvyšší moci, moci lásky, jakou umí milovat jen Bůh. Boží láska není lehounký citeček, ale síla větší než mohutné živly. To je hlubina. To je oheň. Vzpomeňme na to krásné místo z Velepísně: „Žár její (= lásky) - žár ohně, plamen Hospodinův“ (Pís 8,6).

Ježíš říká: „Mám moc (= pravomoc, zmocnění; ř. *exúsia*) svůj život dát a mám moc jej opět přijmout.“ On jediný je zmocněn něco takového udělat. On jediný. Svou smrtí zprostředkovává život druhým. Jeho život se v umírání rozdává, šíří... neubývá ho, ale naopak přibývá. On ožívuje druhé. Východní křesťané zpívají celé velikonoční období krásnou

píseň: „Kristus vstal z mrtvých! Smrtí smrt přemohl a jsoucím ve hrobech život daroval.“ To je nejen krásné, ale také velmi výstižné. Neznám lepší vyjádření velikonočního paradoxu. Smrt Kristova se stává zdrojem života – života věčného – života v Bohu a s Bohem. Nic krásnějšího a úžasnějšího nemůže být! Touto svou smrtí dává dobrý Pastýř život. A právě z toho smíme žít a čerpat naději i my – pro čas zde na zemi, ale i pro naše umírání a věčnost.

To je náš dobrý Pastýř. Nejen, že se dobře stará, ale dává život věčný, život s Bohem. Svou smrtí přemáhá naši smrt a všechno zlé. Podléháme jí sice ještě. A přece už ona nad námi nemá moc. Náš život patří Pastýři Kristu. Proto může sv. Benedikt zemřít vzpřímený jako svobodný člověk. Proto může umírající Terezie z Lisieux vyznat: „Nepřijde si pro mne smrt, ale Bůh.“ Proto může Jan Hus na hranici poručit svou duši Kristu. Patříme tomu, kdo za nás a nám dal život. V tom je Ježíš jedinečný. Nikdo jiný nemůže takto dát život. A on nejen může, ale taky ho dává. Slavíme jeho vzkříšení, vstupujeme s ním do života věčného.

Petr Šandera

Pane Ježíši Kriste, staráš se o nás s láskou

větší, než si dokážeme představit a pochopit. Děkujeme za ujištění, že jsme ve tvých rukou a že nás nikdo a nic nemůže od tebe oddělit, pokud se tě my sami nezfěkneme.

Chraň nás a nedopust', abychom se od tebe odloučili. Dopřej nám, abychom v tobě zakoušeli tvůj pokoj.

Avšak neprosíme jen za sebe, ale taky za ty, kdo ti patří a prožívají zkoušky a těžkosti.

Posiluj je, aby vytrvali a citili, že je neopouštíš ani v nejtěžších chvílích.

Prosíme i za ty, kdo ti patří, ale zatím tě ještě nenašli. Vyjdi jim naproti a dej se jim poznat.

Neboť ty žiješ a kraluješ na věky věků. Amen.

Z DOPISŮ NAŠICH ČTENÁŘŮ

Hlasité srdce, tichý jazyk

Máme tu opět Květnou neděli. Cestou domů z jedné z těch úžasných bohoslužeb nás jen tak tak neodfoukl ledový vítr. Venku to fičí, jakoby se milostpaní Zimě ještě nechtělo odejít. Slunce na nás jen občas jukne kukátkem v oponě šedých mraků. No ovšem, žijeme přece v Orlických horách, na teplíčko si musíme ještě počkat. Do té sibérie se dnes odpoleďne nikomu nechce. I my s Helenkou zůstáváme doma. Pijeme kafičko a prohrabujeme se ve vzpomínkách, co se to všechno v loňském roce u nás „čechoslováků“ seběhlo. Myslíme, že to byl dobrý rok.

• Tříkrálový koncert dětských sborů ze Žamberku a okolí ten nový kalendářní rok moc pěkně zahájil. Nedělní bohoslužby, kázání bratra faráře, na která se vždycky všichni těšíme. Biblické hodiny s nadšením a láskou připravované na každý pátek naším mladým kazatelem

Alešem Tomanem – diskuze nad Písmem, o Bibli a archeologii, islámu versus západní civilizaci. Je to někdy docela vášnivé a my si libujeme.

• Únor - a na řadě je výroční shrnutí. Hospodařili jsme zodpovědně. Sestry mají nepochybně ty zatracené finance pod kontrolou. Proč se zmiňovat o penězích? Víte, ten náš kostelíček dost utrpěl v roce 2002 při povodni a následky se odstraňují ještě dnes. U nás je pořád co dělat. Ochotné ruce se vždycky

najdou, jak na práci uvnitř sboru, tak na údržbě okolní krásné zahrady. Součástí výročních shrnutí jsou pochopitelně i modlitby. Při této příležitosti nesmím zapomenout na tradiční oblíbená kázání farářky z Ústí na Orlicích, sestry Kukuczkové. Tak tedy s Boží pomocí, sestro Lidmilko, zase za rok!

• Noc kostelů. Nádherná celonárodní záležitost. 23. května jsme tentokrát výjimečně nečetli vybrané kapitoly z Písma. Sestry a bratři se střídali v přednesu květnových textů, které vyšly ve sborníku rozhlaso-

vých promluv našeho bratra faráře s názvem „Slovo nejen na neděli“. Bratříček tentokrát ulehl, ale my jsme byli alespoň na dálku s ním.

• Milerádi zajíždíme na návštěvy do sousedních sborů. Často vzpomínáme na výlet do Litomyšle, kde nyní slouží bývalý královéhradecký biskup Štěpán Klásek. Po bohoslužbě a přátelském posezení nás bratr Klásek provázal i na Růžovém paloučku u Litomyšle, kde se kdysi loučili Bratři před odchodem do exilu.

My Žamberáci jsme lidem pohostin-

ným, a tak se radujeme, když nopak někdo navštíví nás. Po několikáté byl naším hostem recitátor a herec Alfred Strejček; posledně s literárně-hudebním pořadem o Karlu starším ze Žerotína. Moc milá byla také návštěva biskupa Pavla Pechance u příležitosti polovičního jubilea duše žambereckého Husova sboru, předsedkyně rady starších, jak jsme si ji my „předzili“ na „matku představenou“, Zdeňky Šlězové. Dát najevo sestře Zdeňce, že ji máme rádi, a zároveň se více poznat s bratrem biskupem, to jsou dny, na které se rádo vzpomíná. V žádném případě se nebráníme ekumeně. Čas od času se staví veterán z Afghánistánu, nyní ředitel „papežských misijních děl v ČR“, bratr římskokatolický jáhen Leoš Halbrštát. Porozprávět si s ním je velmi zajímavé a inspirující.

• Všichni jmenovaní mi snad odpustí, když tu událost, kterou jsem si nechal až na samý konec, nazvu ze všech srdcovatých tou nejsrdcovatější. 27. května oslavil náš milý bratr farář Erwin Kukuczka sedmdesátiny. Jsme přesvědčeni, že by si jistě k tak významnému životnímu jubileu, a především vzhledem k jeho hodně doširoka rozkročenému uměleckému talentu, kterým byl Bohem tak velkolepě obdařen, zasloužil přinejmenším vydání knihy obsahující celkový přehled jeho prozaické, básnické i výtvarné tvorby. Taková publikace by byla nade vše pochybnost velmi obsáhlá, a na takovou věc nedisponuje naše malá náboženská obec dostatkem grošů. Proto jsme se rozhodli přiblížit veřejnosti tuto osobnost jinou formou. K záměru uspořádat bra-

Pokračování na str. 4

Husův areopág - duben 1415

„Snažně se za mne modlete, abych vytrval. Nejsm lepší než svatý Petr, který třikrát zapřel Pána. Zapřu-li já, nepohoršíte se nade mnou, milí Čechové, neboť před Bohem i před lidmi vy jste bez viny.“ Z Husových slov, která na jaře r. 1415 adresoval v dopise věřícím v Praze, Žatci, Lounech a v Plzni, na nás číší bázeň ze smrti, jakou pocíťoval i Ježíš v Getsemanské zahradě, v níž prosil Otce, aby od něj odňal kalich utrpení. Nebylo divu. Situace na koncilu se komplikovala. V březnu z koncilu uprchl papež Jan XXIII. Řada církevních představitelů koncil opustila. Zikmund se spřízněnými kardinály d'Aillym a Zabarellou, za pomoci rektora pařížské univerzity Gersona s vypětím sil zabránili naprostému rozpadu koncilu. Hus byl převezen do nehostinného, ba krutého vězení na hradě Gottlieben.

Causa Jana Husa se stávala prioritou. 6. dubna byla ustavena nová vyšetřovací komise. 9. dubna vyslaly k této komisi delegace čtyř koncilních národů (Němci, Italové, Francouzi, Angličané) po jednom ze svých členů se žádostí o urychlení řešení Husova případu.

Ovšem 17. dubna byla jmenována nová komise, v jiném složení, což pro Jana Husa a jeho kostnické přátele znamenalo další nejistotu. Ba dokonce katastrofu, neboť tato komise měla pokračovat v Husově procesu až do konečného vyřešení. Měla též vyhotovit zprávu o Wyclifově učení, což ve spojení s vyšetřováním Jana Husa znamenalo, že koncil se bude jednoznačně snažit z Husa udělat proklatého wyclifistu. V jednotlivých komisích totiž seděli kardinálové, biskupové, opati, teologové a nebylo složité odhadnout, jak ve věci Husově rozhodnou. Velmi zásadní věcí bylo dubnové vydání dekretu Haec sancta synodus, který stanovil, že koncil má, bez ohledu na nepřítomnost papeže, plnou moc (plenitudo potestatis) k dalšímu legitimnímu jednání. Kostnický kon-

cil se tak s koncilem Basilejským stal naplněným snem tzv. konciliaristů, kteří všeobecný sněm (koncil) v zásadních věcech nadřazovali papeži. Dubnová legitimizace koncilního jednání vedla ke zvýšené aktivitě Husových odpůrců. Němec Jan Náz líčil Husa a jeho stoupence v nejčernějších barvách. Husovi podsouval, že chce, aby i svátostná moc patřila všem lidem, bez ohledu na stav, do kterého patří. Každý prý může podávat svátosti; dokonce i ženy. Podle Náze Čechové beztržně vraždí kněze podezřelé ze smrtelného hříchu. Svými protivníky byl Hus napadán za výroky pronesené v kázáních (např. v Betlémské kapli). Svědkové (většinou falešní) svědčili o Husových bludařských výrociích pronesených během soukromých rozhovorů. Byl napadán z porušování církevních řádů; bylo poukazováno na údajně heretické myšlenky v jeho spisech (zejména v „De Ecclesia“, „Contra Stanislaum“ a „Contra Palecz“).

Jsou teze vybrané z jeho knih opravdu přesné? Nebyly překrouceny, vytrženy z kontextu, dezinterpretovány? Na tyto útoky Hus reaguje z vězení, kde nesmí mít k dispozici své knihy. Ze svého si navíc platí inkoust, brk, papír. Sužovaný nemoce, nejistotou, hladem píše Jan Hus své obrany, reaguje na jednotlivá obvinění. Krutost dobového systému se projevuje v plné nahotě. Na obviněního se vztahuje presumpce viny. Michal de Causis, Jan Náz, Štěpán Pálec, kardinál d'Ailly, biskup Gerard de Puy, král Zikmund! Nejtěžší protivníci takřka bezbranného Jana Husa. Mají moc, peníze, milenky, dostatek sebevědomí, ba arogance. Proti zanedbanému, nemocnému a zesláblému Husovi stojí nažehlení, navonění, v purpuru a blahobytu zapuštění elitáři. Českému reformátorovi zbývají necelé tři měsíce života. Jak pravil klasik: „Svatost vznešených a zlo ámalekovských křijují dějiny a vládnou i duším.“

Martin Chadima

Žluté petrklíče

Z kytičky žlutých petrklíčů se směje slunce na stole přinesly jaro od studánek vracím se k dětství ke škole

V lavici brašna na věděni kalamář kaňky v sešitě kulatý meloun s mapou světa co všechno čeká na dítě

Za oknem vzduch se jarem chvěje a přitahuje jako míč obláčky lodě vemte na zádu tu dětskou touhu jež chce pryč

chytil si slunce u potoka s broučkem se šplhat po stvolu od stolku hledí přisně brýle a s nimi tisíc úkolů

Z kytičky žlutých petrklíčů se směje slunce na stole přinesly jaro jež vzal vánek nechte mě dneska po škole

Miloslava Vyletalová-Izáková
(NO Praha 1-Malá Strana)

Starost o Boží Stvoření

Jedno obecně platné pravidlo říká, že klíčem k porozumění přítomnosti je pochopení minulosti. Pojdme se tedy společně podívat na Počátek. Pán Bůh tvoří podle knihy Genesis svět šest dnů, a to neobyčejně promyšleným a systematickým způsobem, jako by stavěl dům. Prvního dne odděluje světlo od temnoty, tedy vymezuje místo pozemku, kde bude stavba stát. Druhého dne odděluje vody nad oblohou (nebe) a vody pod oblohou (moře a oceány). Jako by tím vystavěl nosné zdi, které pak uzavřel střechou. Třetího dne nahromadil vody pod oblohou na jedno místo a ukázala se souš. Tím vystavěl příčky: Zde bude obývací, zde chodba, kuchyň a zde ložnice, navíc vše zkrášlil a ozdobil rozmanitou flórou, prvním životem. Třetího dne tedy máme hotovou hrubou stavbu našeho domu. Čtvrtého dne se postaral o osvětlení a tepelnou energii, když den naplnil Sluncem a noc Měsícem a hvězdami. Pátého a šestého dne obýdlel toto nově vzniklé stavení veškerou faunou. Jako vrchol svého díla na konci šestého dne stvořil lidi a opatřil je ohromnými počty – stali jsme se správcí jeho velkolepého díla.

Pán Bůh postavil dům a přivedl člověka, aby v něm bydlel, ale také aby

se o tento dům pečlivě staral. Jsme zde tedy vlastně fakticky jen v podnájmu, nemáme vlastnická práva, ale zároveň máme o toto nám svěřené dílo pečovat, jako by bylo naše vlastní. Jenže lidstvo už dávno zapomnělo na své počátky, na to, odkud přichází a kam směřuje. A tak se v rámci „rozvoje a pokroku“ postaralo o to, že je Země denně nevybíravě ničena. Dokonce jsme první lidskou generací za celá tisíciletí její existence, která vytvořila prostředky, které mohou celou planetu během chvíle definitivně zbavit veškerého života. Japonská města Hirošima a Nagasaki byla jen malou ukázkou toho, co by se v budoucnu mohlo stát.

Tyto a podobné myšlenky se mi v hlavě objeví každé jaro, když se začne celá příroda probouzet ze zimního spánku. Taková nádhra – ta rozmanitost, barevnost, nápaditost, účelnost, promyšlenost! A my jí tak hloupě ubližujeme a ohrožujeme... Jaká ostuda! Přesto se ale do budoucnosti dívám s nadějí a optimismem. Ne s nadějí v člověka, pokrok, zmoudření, ne s nadějí, že si to „Boží království“ postupně vybudujeme zde na Zemi sami, ale s nadějí, že Pán domu jednoho dne podle svých zaslíbení přijde a své dílo zcela obnoví. Maranatha! **Aleš Toman**

Pište s námi Český zápas

Milí čtenáři, jak jste si jistě všimli, každý měsíc vychází Český zápas v „magazínovém“ formátu a celobarevně. Budeme rádi, když se na jeho vzniku (ale i na vzniku „novinových“ čísel) budete ve větší míře podílet i vy – duchovní i laičtí členové náboženských obcí – a přispě-

jete tak ke zvýšení kvality i pestrosti ČZ. Plán jednotlivých „magazínových“ čísel je již stanoven. Uvádíme seznam témat; první datový údaj je termín optimálního doručení

příspěvku, druhý je termín vydání. Vhodný termín dodání je cca měsíc před datem vydání. V případě vašeho zájmu kontaktujte předem redakci kvůli domluvě o tématu, rozsahu apod. Manuál pro příspěvatele do časopisu najdete na webu církve www.csh.cz v rubrice Časopisy.

Rozpis témat:

- Mistr Jan Hus (1) - Termín dodání: 18. 5., vychází: 14. 6.
- Mistr Jan Hus (2) - Termín dodání: 1. 6., vychází: 5. 7.
- Dovolená a odpočinek - Termín dodání: 7. 7., vychází: 9. 8.
- Křesťanství a umění (především výtvarné a literární) - Termín dodání: 3. 8., vychází: 6. 9.
- Příroda a ekologie - Termín dodání: 7. 9., vychází: 11. 10.
- Specifické služby (kaplani v nemocnicích, ve věznicích...) Termín dodání: 12. 10., vychází: 15. 11.
- Vánoce - Termín dodání: 13. 11., vychází: 20. 12. **redakce**

ZPRÁVY

Medaile k Husovu roku 2015

Církev československá husitská vydala při příležitosti letošního 600. výročí mučednické smrti Mistra Jana Husa pamětní medaili. Medaile je bronzová o průměru 4 cm. Je prodávána v obalu - „knížičce“ s kalichem a Husovým citátem. Medaili můžete získat (i pro vaše přátele) za 180 Kč při osobním nákupu v prodejně Blahoslav ve Wuchterlově ul. 5 v Praze 6 (poštovné výslednou cenu výrazně zdraží). Uvažujete-li o pěkném dárku, můžeme jubilejní pamětní medaili doporučit.

Slavnostní večer v Obecním domě

Církev československá husitská společně s Českobratrskou církví evangelickou připravují **slavnostní večer k 600. výročí Mistra Jana Husa**, který se koná ve Smetanově síni Obecního domu v Praze 1 v pondělí **6. července od 19.30 hodin**.

V programu:

- Píseň o pravdě – píseň z doby husitské
- pozdravy, projevy
- Slovo Mistra Jana
- Kázání na hoře – část oratoria „Ten, který jest“ Jaroslava Krčka
- Credo Mistra Jana (pražská premiéra)
- kantáta „K počtě Mistra Jana Husa“ Jaroslava Krčka
- Představení zlaté mince ČNB, vydané k 600. výročí M. J. Husa
- Blaník z cyklu Má vlast Bedřicha Smetany.
- Účinkují: Symfonický orchestr hlavního města Prahy FOK pod vedením dirigenta Národního divadla Davida Švece, Kühnův smíšený sbor – sbornířtr Marek Vorlíček, sólista Roman Janál, Alfred Strejček

Cena vstupenky pro náboženské obce: 150,- Kč

Postup pro zaplacení vstupenky:

Svoji žádost o vstupenku/y/ zašlete:

• **na: vstupenky@csh.cz**

(Objednáte-li vstupenky e-mailem, uveďte zřetelně, zda uhradíte platbu prostřednictvím elektronického bankovníctví /v tomto případě vám zašleme č. konta a var. symbol/ nebo pokud jej nepoužíváte, poštovní poukázkou, kterou vám zašleme)

nebo

• **písemně na adresu: Církev československá husitská, „vstupenky“, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6.**

Vždy uveďte poštovní adresu pro zaslání vstupenek.

Pro zaplacení vstupenky:

• elektronickou cestou vám sdělíme číslo účtu a variabilní symbol - částka 176,- Kč (150,- Kč vstupenka + 26,- Kč poštovné)

• pokud nedisponujete „elektronickým bankovníctvím“, zaplatíte vstupenku a poštovné na účet ČČSH poukázkou, kterou vám zašleme poštou – částka 189,- Kč. (150,- Kč vstupenka + 39,- Kč poštovné - 1x obyčejné 13,- Kč, 1x doporučené 26,- Kč). Jakmile přijde platba na účet, vstupenku zašleme. Vstupenky objednejte **co nejdříve, nejpozději však do 7. května t. r.**; ČČSH má k prodeji pouze 500 vstupenek. **Doporučujeme hromadné objednávky z náboženských obcí.** **red**

Hlasité srdce...

Dokončení ze str. 3

tru faráři vernisáž výstavy jeho koláží se přímo nabízelo atmosférou prostředí stylové kavárny „Dva světy“.

Nedělní odpoledne prožité mezi jeho výtvarnými pracemi, doplněné přednesem ukávek z autorovy, člověčinou skrz naskrz prodchnuté tvorby prozaické i poetické. Končili jsme ve večerních hodinách, kdy se přítomní jen neradi rozcházeli.

Tohle vše píšu samozřejmě při vědomí toho, že bratr Erwin Kukuczka pracuje přímo v redakci Českého zápasu. Že se bude bouřit, je nabíledni. Jako bych to viděl a slyšel: „Takhle ne, to nejde, to nemůžu. Ještě ke všemu budu poslouchat na svou adresu nějaké poznámky.“ Nepodporuje tady čistou náhodou výstavbu svého malilinkatého, abychom tak řekli, kultiku? Nepíše si to on vlastně sám?

Nepíše. Prosim, vězte mi. Já vám, milé sestry a milí bratři, prozradím jedno tajemství. Náš farář by to napsal milionkrát líp... Víte, on už je bratr Erwin pověštný svojí nekonečnou skromností. Ta je tak veliká, že nás s ní někdy až, mímě řečeno, zlobí. Takhle si například zrovna sedíme doma u snídaně, čteme si pěkně noviny. A hele! No to jsem blázen! V Ústí nad Orlicí bude veliká sláva okolo předání Ceny města panu Erwinu Kukuczce za jeho přínos městu. Myslíte si snad, že by nám o něčem takovém něco prozradil? A tak večer sedíme v Ústí nad Orlicí v divadle a z úst moderátora se dozvídáme, proč tohle všecko. Slyšíme o někdy až k neunesení těžkých životních osudech, zásluhách v kultuře, přínosu pro město. Mluví se tam o obětavosti i statečnosti. O tom, jak někdy chlap prostě nemůže jinak, sbalí si saky paky a vypraví se kamsi do horoucích pekel, válkou běsnící Jugoslávie a přiveze domů několik zachráněných rodin s dětmi. My se díváme, k tomu všemu zpívá „Šantalka“ francouzské šansony, někteří dojetím natahují moldánky, jsme hrdí a děkujeme Bohu za to, že naším farářem je tento malý Velký muž.

Milan Brož

Husovské slavnosti se blíží!

Husovské slavnosti se blíží! Už 5. a 6. července zaplní centrum Prahy. Můžete se podívat na oficiální web s podrobným programem: <http://www.hus-fest.cz/>. Nejnovější informace můžete sledovat na stránce facebooku Husovské slavnosti 2015:

<https://www.facebook.com/husovskeslavnosti2015>

VM

Konference protestantských muzeí

XXIX. konference protestantských muzeí – 24. evropské setkání se uskuteční ve dnech 30. 4. – 3. 5. v Táboře. Z programů přístupných

veřejnosti, které budou probíhat i v češtině (jednacím jazyky jsou francouzština a němčina) upozorňujeme na večerní varhanní koncert 30. 4. (20 h) v děkanském kostele Pro-měnění Páně na hoře Tábor

„Hudba česká a světové reformace“ a na řadu čtyř přednášek s diskusí 1. 5. (9 - 12.15 h) v hotelu Palcát. Tématem bude rozhovor M. Jana Husa s luterskou a kalvínskou reformací, s valdetskými a s vlastní reformací českou. Večer téhož dne (19.30. h) proběhne komentovaná projekce „Tradice Jana Husa v průběhu staletí“.

red

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

JÁ JSEM DOBRÝ PASTÝŘ

Z	D	T	É	T	Š	U	O	P	O
T	N	Á	U	T	Í	K	A	T	V
S	Á	Á	A	I	E	C	V	O	Ř
Á	M	H	T	Ž	J	I	N	Ý	S
P	R	A	C	O	V	A	T	S	K
T	V	Ů	D	L	V	S	A	L	H
J	Ž	Á	I	O	A	I	V	Y	A
O	T	E	C	P	V	O	Ž	Š	D
S	T	S	É	V	I	Ř	P	E	Z
T	O	V	Č	I	N	E	C	T	M

hlas
jiný
mzda
opouštět
Otec
ovce
ovčinec

pást
pastýř
položít
pracovat
přivést
slyšet
stádo

trhat
utíkat
vlk
znát
život

(Řešení z minulého čísla: Otevřel jim mysl, aby rozuměli Písmu.)

Jana Krajčířiková

K výročí J. J. Ryby

„Kantor Jakub Jan Ryba a česká škola konce 18. století“ – pod tímto názvem pořádá Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského (Praha 1 – Malá Strana, Valdštejská 20) výstavu k 250. výročí narození a 200. výročí úmrtí Jakuba Jana Ryby (1765-1815).

Ryba je díky své slavné vánoční mši v obecném povědomí zapsán především jako hudební skladatel. Ryba však byl hlavně učitelem a dalo by se říci, že díky svému příkladnému přístupu k žákům byl ztělesněním ideálu učitele. Výstava s důrazem na Rybovo učitelství působení v kontextu dobového školství proběhne od 30. 4. do 25. 10. (www.npmk.cz).

red

100. výročí narození br. Rogera

Modlitba se zpěvy z Taizé při příležitosti 100. výročí narození bratra Rogera z Taizé (12. května 1915 – 16. srpna 2005) proběhne 12. května v 19.30 h v kostele sv. Ignáce (Karlovo náměstí, Praha 2).

red

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Předplatně: F. Brynych, tel.: 220 398 117, e-mail: frantisek.brynych@ccsh.cz. Reklama: A.L.L. production: tel. 234 092 866, e-mail: martina.machackova@predplatne.cz

